

1787 ve výměře 12 strychů tak zvané u P-ské cesty č. parc. 553 od dvora B. pod časnou činží od 18 zlatých bez udání měny, která každoročně při sv. Havle do důchodu D-ského se platí, na tak dlouho přiděleno jest s tou výminkou, že kdyby dnes nebo zejtra úřad D-ský skrze jistou a důležitou příčinu, pak že by v šenkování piva a kořalky držitelé nedbanliví byli, pivní a kořaleční šenk od tohoto čísla čp. 24 odejmouti a na jinou stranu v L. obrátiti chtěl a zapotřeby uznal obrátiti sobě knížecí úřad D-ský to právo vždy vyhrazuje, poněvadž to pole na tak dlouho přiděleno jest, jak dlouho při té chalupě šenk provozován býti moci bude». Jde tu tedy o plnění vzájemné, které jedno na druhém závisí. Žalovaný však není již vlastníkem pozemku, který byl dán vlastníkem hostince čp. 24 v L. v pachtovní užívání od dvora B., poněvadž pozemek ten byl podle zjištění nižších soudů žalobci Ladislavu P-ovi jako dlouhodobému pachtýři podle zákona ze dne 27. května 1919 čís. 318 sb. z. n. přidělen a po zaplacení přejímací ceny do vlastnictví připsán. Žalovanému není z tohoto důvodu možno, by za odebírání piva a kořalky žalobcům plnil vzájemný svůj závazek jim slíbený za šenkování piva a kořalky od něho odebírané. Proto žalovaný, nemoha sám svůj vzájemný závazek plnit, nemůže od žalobců vzájemné plnění požadovati, a proto břemeno žalobců po právu netrvá i když nezaniklo již vyvazovacím patentem. Žalovaný také, nejša vrchností k tomu oprávněnou, nemůže žalobcům odejmouti právo šenk provozovati a nemůže jim po odejmutí tohoto práva ukládati robotu, o níž v oněch starých smlouvách z doby před rokem 1848 byla řeč. Příčilo by se dobrým mravům a proto podle § 879 obč. zák. neplatné by bylo ustanovení, když žalobci by byli povinni závazek plnit, i když vzájemné plnění (laciný pacht pole) by nadále nedostávali. Pokud z oněch starých smluv bylo by lze vyvozovat nerovnost práv a závazků držitelů hostince s jedné strany a majitelů panství se strany druhé, jest tuto nerovnost klásti na vrub poměru poddaného k vrchnosti, tedy poměru dnes již zmizelého a při rovnosti práv občanů ústavní listinou zaručené jest veškeré výhody ze zaniklého poměru poddanského pokládati za neplatné. Z těchto důvodů nejvyšší soud uznal právní názor odvolacího soudu nesprávným a návrhu žalobnímu jako odůvodněnému vyhověl.

Čís. 12198.

Byla-li pohledávka, krytá kauční hypotekou, přikázána, ač jest ve sporu, k hotovému zaplacení, aniž tomu bylo dlužníkem nebo zadnějšími hypotekárními věřiteli, pokud v úvahu přicházejí, odporováno, nabyt tento příkaz pravomocí.

Nebylo-li uložení na úrok (neprávem) provedeno ohledně jistinné pohledávky, nemůže to býti na újmu oprávněnému nároku věřitele, aby na úrok byla uložena částka, připadající z nejvyššího podání na kauci pro další vedlejší závazky, není-li jejich výše dosud určiteina, poněvadž není dosud ukončen spor o jistinnou pohledávku.

K rozvrhu nejvyššího podání za exekučně prodanou nemovitost přihlásila knihovni věřitelka Josefa N-ová 46.018 Kč jako zbytek své hypotekární pohledávky 60.000 Kč s vedlejším příslušenstvím v rámci jistoty 6.000 Kč k hotovému zaplacení. Soud první stolice přikázal pohledávku 46.018 Kč k hotovému zaplacení, ač pohledávka byla ve sporu. Proti tomuto přikázání nebyl podán odpor, jež vznesl zadnější knihovni věřitel Hugo F. jen proti přikázání útrat dosud neskončeného sporu C I 220/31, v rámci jistoty pro vedlejší příslušenství 6.000 Kč. Soud první stolice přikázal na tuto jistotu z nejvyššího podání 3.377 Kč 05 h k uložení na úrok. Rekursní soud tuto částku Josefě N-ové nepřikázal.

Nejvyšší soud změnil usnesení obou nižších soudů v ten rozum, že v rámci jistoty pro vedlejší příslušenství přikázal na útraty sporu Ck I 220/31 částku 5180 Kč 35 h uložení na úrok až do pravo-
platného vyřízení tohoto sporu.

Důvody:

Josefa N-ová přihlásila pohledávku 46.018 Kč s příslušenstvím jako zbytek hypotekární pohledávky 60.000 Kč s 8% úroky z prodlení a s vedlejším příslušenstvím v rámci kaucy 6.000 Kč k hotovému zaplacení. Podle její přihlášky a písemných dokladů k ní byl vykázán podle § 210 ex. ř. jako vykonatelný rozsudkem pro zmeškání ze dne 12. března 1931 a rozsudkem pro zmeškání ze dne 30. dubna 1931 jen nárok na splátku 2.800 Kč s 8% úrokem ze 45.300 Kč za dobu od 1. září 1930 do 1. března 1931 v částce 1812 Kč s 8% úrokem z prodlení od 1. září 1930 a na náklady 247 Kč 95 h. Měly tedy býti Josefě N-ové v rámci hypotekární pohledávky přikázány k hotovému zaplacení jen tyto písemně prokázané vykonatelné pohledávky a útraty povolení dražby 159 Kč 30 h; v rámci vedlejší jistoty útratové 6.000 Kč útraty účtované v přihlášce v přisouzené výši 819 Kč 65 h. Ostatní část účtované jistiny, pohledávka Josefy N-ové 46.018 Kč 10 h s příslušenstvím, zažalovaná u krajského soudu pod č. j. Ck I 220/31, tedy dosud sporná, neměla býti přikázána k hotovému zaplacení, poněvadž není ještě formalisována a není jisto, zda bude přisouzena, čili nic, a nebyla tedy její existence písemní listinou prokázaná, jak toho § 210 ex. ř. vyžaduje. Podle § 220 ex. ř. mělo k této pohledávce býti přihlíženo jako k pohledávce pod rozvazovací podmínkou. Poněvadž Josefa N-ová sama uvedla, že pohledávka, již přihlásila, jest dosud ve sporu, ale nedala jistotu aniž prohlásila při rozvrhovém roku ochotu, že poskytne jistotu, že v případě prohrý sporu přikázanou jí sumu peněžitou vrátí, bylo podle § 220 druhý odstavec ex. ř. částku připadající na tuto pohledávku uložiti na úrok. Poněvadž však první soud přihlášenou pohledávku 46.018 Kč 10 h, ač jest ve sporu, přikázal k hotovému zaplacení, aniž tomu bylo dlužníky nebo zadnějšími věřiteli hypotekárními, pokud v úvahu přicházejí (§ 213 ex. ř.), odporováno, nabyt přikaz ten pravomoci co do jistiny a úroků pohledávky. Odpor byl platně vznesen zadnějším věřitelem Hugonem F-em jen proti přikázání útrat dosud neskončeného sporu Ck I 220/31 v rámci jistoty pro vedlejší příslušenství 6.000 Kč, ježto nejsou tyto

útraty ještě pravoplatně přisouzeny. První soud přikázal na tuto jistotu z nejvyššího podání částku 3.377 Kč 05 h k uložení na úrok, aby z ní byly případné další útraty uhrazeny. Rekursní soud prohlásil, že Josefe N-ové částka 3.377 Kč 05 h v rámci jistoty pro vedlejší příslušenství nepřisluší, poněvadž jde o útraty sporu dosud neukončeného, že prý nelze použití ustanovení § 224 ex. ř., poněvadž nejde o hypoteku kauční nebo úvěrovou, neboť jí se prý nekryjí nově vzniklé samostatné pohledávky, nýbrž jde o krytí platů vedlejší akcesorní povahy. Neprávem. Jde o poměr kauční, jenž toho času dosud není ukončen. Kdyby již byl ukončen býval v den rozvrhového usnesení pravoplatným přísudkem pohledávky 46.018 Kč 10 h s příslušenstvím, končil by i kauční poměr pro vedlejší závazky dnem rozvrhového roku a bylo by lze přikázati k hotovému zaplacení v rámci jistoty pro vedlejší závazky jen útraty vzniklé proti exekutům do dne rozvrhového roku (srv. rozh. 8357 a 11.380). Poněvadž však kauční poměr nebyl do té doby ukončen, neboť se v ten den nevědělo, jak dopadne spor Ck I 220/21, měla se účtovaná kapitálová pohledávka přikázati podle § 220 druhý odstavec ex. ř. uložení příslušné sumy na úrok a rovněž se měla přikázati příslušná suma na vedlejší příslušenství uložení na úrok v rámci jistoty pro vedlejší závazky 6.000 Kč podle § 224 ex. ř. Okolnost, že uložení na úrok nebylo (neprávem) provedeno ohledně pohledávky kapitálové, nemůže však býti na újmu oprávněnému nároku věřitelky Josefy N-ové, aby na úrok byla uložena částka 5.180 Kč 35 h, připadající z nejvyššího podání na jistotu pro další vedlejší závazky, neboť podle dlužního úpisu ze dne 5. března 1928 byla jistota tato zřízena pro veškeré útraty a výlohy soudní a exekuční, jež by vznikly věřitelce hájením jejích zájmů při vymáhání pohledávky kapitálové. Výše útrat a výloh není však dosud určitelná, poněvadž nebyl dosud spor o kapitál pohledávky ukončen a kauční poměr není dosud zlikvidován. Bylo proto dovolacímu rekursu vyhověti.

Čís. 12199.

Společenstva podle zákona ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák.

Je-li podle stanov družstva jeho představenstvo schopno se usnášeti, jsou-li přítomni tři členové představenstva, vyžaduje se osobní přítomnost aspoň tří členů představenstva. Není tu přípustné hlasování »per rollam« nebo tak, že nepřítomní členové o usnesení přítomných členů představenstva věděli nebo je dodatečně schválili.

(Rozh. ze dne 16. prosince 1932, R II 473/32.)

Rejstříkový soud nevyhověl žádosti o zápis změn členů představenstva, na nichž se usnesla valná hromada družstva. Rekursní soud zrušil napadené usnesení a vrátil věc prvému soudu s poukazem, by ji znovu vyřídil.

Nejvyšší soud změnil napadené usnesení v ten rozum, že se soudu prvé stolice ukládá, by, doplně řízení ve směrech naznačených v odůvodnění tohoto usnesení, znovu rozhodl o opovědi. V otázce, o níž tu jde, uvedl v